

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS

(American Red Cross)

Rašo: Br. F. Simons-Simokaitis

Su Kovo pirmą dieną suvienytos Amerikos Valstijose prasideda oficialis laikotarpis, kuriame dedama visos galimos pastangos surinkti kiek galima daugiau aukų. Nė vienam nėra reikalo abejoti apie reikalingumą tokios organizacijos kaip Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Ši įstaiga patar nauja ne tik karo lauke, bet ir sveltose šalyse belaisviams, ypatingai šiais karo laikais, kuomet visam pasaulio plote Amerikos kariuomenė visur kariauja, tad sužeistų ir sergančių yra ikvaliai. Visi pamatę Raudonojo Kryžiaus ženklą, nužiūnga, kad gaus bent kokią pagalbą.

Kiek ir kur buvo įvairiausių pasaulio katastrofų, ir kur jos nebuvo, kur tik radosi nukentėjusių, sužeistų po nelaimės, jiems pirmoji pagalba beveik visuose atsitikimuose buvo suteikta per Raudonąjį Kryžių. Tų katastrofų jau yra buvę daugybės ne tik čia ant vietos, bet ir visame pasaulyje.

Amerikos Raudonasis Kryžius nepažįsta skirtumo tautų, tikiybės ar politinio įsitikinimo, jo tikslas suteikti žmonišką pagalbą nelaimės momente. Kas žino kam rytoj ar po ryt bus reikalinga pagalba? Bet mes visi žinom, kad Raudonasis Kryžius neapleis mus. Todėl vienas kitas doleris, paaukotas Amerikos Raudonajam Kryžiui yra brangi dovana, kurią neretai naudojasi ir maži vaikučiai, netekę motinų.

Kiekvieno žmogaus yra šv. pareiga pasiaukauti Amerikos Raudonajam Kryžiui daugiausiai kiek išgali. Ta auka yra ir bus kam nors brangi dovana!

KOMENTERNO ORGANAS "PRAVDA" PUOLA HEARST'Ą

Neseniai oficialis komunistų organas "Pravda", kurioj propagandą veda David Zaslavskis, puola Hearst'ą žinomą Amerikoje laikraščiu leidėją. Tas komunistiškas tonas, turi gana drąsos vadinant Hearst'ą idiotu ir gengerstiu. Tas pats David Zaslavskis neperseniai puolė Wendell Willkie.

Mat nusidėjimas prieš Maskvos godžius imperalistus be mažiausios abejonės yra tas, kad William Randolph Hearst per savo laikraščius skelbė, kad mažųjų tautų laisvė būtų apsaugota, tarpe tautų ir Lietuvos vardas editorialuose buvo minimas. Ne taip seniai Wendell Willkie, taipgi per New York Times pareiškė, kad mažųjų tautų likimas būtų apsaugotas ir jų Nepriklausomybė būtų užtikrinta.

Aišku kaip diena, kad tam David Zaslavskiu pasidarė labai karšta, kada proletas pamatė, kad mažųjų tautų užtarėjai yra įžymus Amerikos žmonės. Tad jie pradėjo juos atakuoti po kais.

No. 10-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. KOVO (MARCH) 4-tą d., 1944 m. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

NACIAM NESISEKA ITALIJAI

NACIŲ ANZIO OFENSIVAS SUSMUKO

Alijantų Stovyklos, Neapoly, kovo 3-čią. — Stiprus vokiečių ofensivas į Anzio centrą šią savaitę susmuko ir oficiališkai jų pačių pavadinamas "brangi nepasisekimu." Alijantų viršininkai pranešė, kad apsigynimo pozicijos išliko nepaliestos. Lt. generolas Mark W. Clark, Penktosios Armijos generolas, sakė, kad priešas turėjo rimtą nepasisekimą ir daug rimtų nuostolių. Paskutinis nacių ofensivas su tankais ir pėstininkais buvo nugalėtas vėlai trečiadienį ir po to daugiau nebebando.

TURKIJA PRIPAŽISTA, KAD SAJUNGIEČIAI LAIMĖS KARĄ

Londonas, kovo 3. — Darbar oficialiai paaikškėjo apie Amerikos ir Anglijos nutraukimą siūsti Turkijai karo amuniciją dėl to, kad Turkija atsisakė skelbti karą Vokietijai sulig alijantų paduoto signalo.

Mat, neseniai Turkijos sostinėje Ankaroj buvo vedamos derybos su Anglų Užrubežinių Reikalų Ministeriu Anthony Eden, nutruko del Kairo Konferencijos tarimų Rusijos naudai. Bet šiomis dienomis Turkija, neatsižvelgiant į derybų nutraukimą, aiškiai pasakė, kad Vokietija jau yra pralaimėjus karą ant vandens ir ore, o sausžemio karas taipgi neilgai tesitės.

Tačiau Švedija, Šveicarija, Ispanija ir Portugalija, kurios užima neutraliteto pozicijas, kitaip mano: jos dar vis nacių prisibijo būti okupuotomis.

SUOMIAI EINA ARTYN TAIKOS

Londonas. — Po Rusų oro jėgų smugio, suomiai eina artyn prie taikos su sovietais ir del to Bulgarijoj prasiūdo sukilimai, delto, kad Hitleris neteks dar vieno šalininko.

Bulgarija pašaukė daugiau vyrų prie ginklo numal-

šinimui didėjančių susirėmimų tarp policijos ir partizanų, kurie sujaudinti iš priežasties suomių - rusų taikos atgarsių.

Iš Stockholmo atėjo žinios, kad suomiai yra griežtai priešingi del dviejų iš šesiu paliaubų sąlygų: del suomių armijos demobilizacijos ir visų vokiečių militaristų įkalinimo.

Stockholmas taipgi pranešė, kad suomių spauda toliau ruošia žmones del nepaprasto įvykio.

8,000 JAPONŲ ŽUVO RAISTO SPASTUOSE

Nauja Delhi, Indijoj. — Alijantai laimėjo savo pirmą pergalę Burmoje sunaikindami specialę 8,000 japonų jėgą po dviejų savaičių mušio dulketoj Arakano dalies raiste, į šiaures nuo Akyab, apie ką pranešė alijantų vyriausybė.

Japonai po susirėmimų buvo stumiami atgal, ir galiau buvo apsupti ir padalyti. Didžiama iš jų atkakliai mušė iki mirties. Kai kurie sudaužyti ir sužeisti paspruko į raistą pietuose, gi keletas jų pasidavė.

Tokios nelaimingos pasekmės buvo del 8,000 japonų jėgos pasimojimo įžengti į Indiją.

Herrenvolk Išnaudoja Užkariautas Baltijos Teritorijas

Washingtonas — Pagal į Karo-Informacijos Įstaigą ateinančias žinias, Vokiečių okupuotų valdininkai Baltijos valstybėse įsakė skersti daugiau galvijų, tvirtindami, kad galvijų turi būti laikoma proporcingai turimi pašarui ir grūdams. Nors anksčiau ir nebuvo kalbama apie blogą derlių, bet vokiečių pareidymai yra visiškai priešingi pranešimams apie patenkinamą derlių. Masinis galvijų skerdimas, manoma, yra daromas arba del padidėjusio mėsos poreikavimo del bombarduojamų vokiečių antplūdžių ar belaukiant stambių pašaro rekvizicijų Vokietijai.

Pagal žinias, pasiekusias Švediją spalio mėn., Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, del didelio antplūdžio pabėgėlių iš rytinių Vokietijos kraštų, gyventojų daugėjo kasdien; delto maisto situacija žymiai pablogėjo. Žemės ūkio gaminių ukininkams nustatyta kvota nebebuvo pakankama ir delto buvo smarkiai padidinta. Be to, daug ukininkų neišpildė savo kvotų, o tuo tarpu vokiečių valdininkai surado, kad grūdai duonai buvo vartojami kaip pašaras gyvuliams, kas yra griežtai uždrausta. Delto pareigūnų buvo imamas drastiškų priemonių. Pabaltijo kraštu ukininkai yra laikomi bendrai atsakingi už žemės ūkio produktų pateikimą. Maistas, kuris nėra savanoriai pristatomas, yra atimamas jėga.

Prez. Rooseveltas Nemano, Kad Karas Baigsis Greitai

Washington, vasario 23, 1944. — Prezidentas Rooseveltas mano kad karas netik kad gali nesibaigti šiais metais bet gali užsitęsti porą metų. Prezidentas pareiškė, kad jis seniai sakė tą ką Winston Churchill šiandien pareiškė House of Commons kalbėdamas.

Prapuolęs Daktaras Surastas Negyvas

Cambrdge, Mass. — Dr. Benjamin M. Cohen 40 metų amžiaus, vasario 9-tą prapuolė, bet ant rytojaus surastas savo automobilyje negyvas. Egzaminuotojas daktaras nustatė, kad mirties buvusis naturalė. Jis buvo išvažiuavęs pas savo peccantus. Tai mat ir daktarai nežino kada juos pačius mirtis patiks.

Vatikano Bėdos

Romas Italija — Vis daugiau ir daugiau pradeda atrodyti, kad yra tik laiko klausimas, kada suvienytų tautų kariuomenė turės užimti Romą, bet kadangi naciai nepasiduoda, tai galima tikėtis, kad prisieis iš orlaivių ir kitų priemonių bombarduoti Romą. Žinios kurios ateina į Romą parodo, kad Vatikano pareigūnai nesikrausto laukan.

Kanada Rengiasi Panaikyti Mėsos Racionavimą

Ottava, Canada. Vasario 10. — Atrodo, kad progresyviai ir liberalai Kanados House of Common, numato, kad mėsos racionavimo budas nebus toliau reikalingas.

Kadangi Kanada yra didelė šalis, gyventojų, kad palyginus su jos teritorija, yra labai mažai, o visokios mėsos yra labai daug, ypatingai laukinių gyvulių, kurių mėsa yra valgoma, tad jiems nebus sunku panaikinti mėsos racionavimas.

Kelios dienos atgal buvo žinia, kad Norvegijos pakraščiuose rusai paėmė kelis norvegus nelaisvėn ir išsiųs vežę. Karas taip maišosi, kad kartais sunku pasakyti kas kur ir kaip dedasi.

IŠ LIETUVOS

LISABONAS, Gruodžio 22 d. — Neper seniai iš Lietuvos į neutralę Europos valstybę slaptai išvykęs lietuvis, kurio pavardė šiuo metu negali būti paskelbta, suteikė šių žinių apie buklę vokiečių okupuotoje Lietuvoje:

Prieš jam iš Lietuvos išvykstant, miręs Telsių vyskupas Justinas Staugaitis ir prof. (Liudas?) Ciplijauskas. Jau budamas užsienyje sužinojęs, kad miręs atsargos pulkininkas Jonas Petraitis ir, 1943 m. spalio 15d. po operacijos, miręs kompozitorius Stasys Šimkus. Rugsėjo 25 dieną banditų nužudytas Kauno teatro režisierius J. Monkus-Monkevičius; banditų taip pat nužudytas artistas Chomskis. 1943 m. balandžio birželio mėn. laikotarpyje Stutthofo koncentracijos stovykloje (prie Danco) mirę šie lietuviai: Kauno gimnazijos direktorius Kazys Bauba, Marijampolės agronomas (Ignas?) Budrys, Vilniaus miesto burmistro pavaduotojas atsargos majoras Bronius Grigas, Marijampolės berniukų gimnazijos direktorius Janusevičius, Marijampolės mergaičių gimnazijos direktorius Masaitis, atsargos majoras Stasys Puodžiūnas, Algirdas Tumėnas, Vytautas Tumėnas.

Su maistu Lietuvoje yra tiek bloga, kad gyventojai tiesiai badauja. Vienam asmeniui kas savaitė leidžiama pirktis 3 svarai duonos, su trečdaliu svaro miltų, ketvirtis svaro cukraus ir ketvirtis druskos. Tik labai retai leidžiama nusipirkti labai mažą kiekį mėsos, sviesto ir kruopų. Vien iš tų vadinamųjų "bado normų" išmesti visiškai neįmanoma. Vienoje ligoninėje gydytojai nustatė, kad ligonys, gaudami tik tuos maisto kiekius, po šesiu mėnesių miršta badu. Gyventojai yra priversti ieškotis maisto vadinamoje juodojoje rinkoje. Bet tik nedaugelis tegali nusipirkti papildomo maisto, nes bausmės sugautiems perkant ar parduodant yra labai žiauros - vokiečiai dažnai juos baudžia mirtimi. Be to, juodosios rinkos kainos yra fantastiškai aukštos. Taip, svaras sviesto, ir tai vasaros metu, kainuoja 25 vokiškos markės, arba 10 dolerių, skaitant prieškarinį oficialiu keitimo kursu. Svaras cukraus kainuoja apie 18 markių, arba 7 dol., svaras lašinių - 30 markių, arba 12 dolerių. Gi daugumos gyventojų uždarbiai labai maži — nuo 80 iki 120 markių mėnesiui.

Tačiau pasakotojo žodžiai, šios sunkios gyvenimo sąlygos nenuša lietuvių upo kovoti su okupantu ir visomis išgalėmis siekti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Ta kryptimi ypatingai yra veiklus jaunimas. Leidžiami šėsi slapti laikraščiai, nukreipti prieš okupantus. Tarpusavė vienybė Lietuvoje esanti labai didelė, ko, esą, pasigandama užsieni lietuviuose.

EKSTRA

Išigykite 1944 m. kalendorius su lietuviškais numeriais ir gražiais vaizdais. 3 kalendoriai už \$1.00 su prisijungimu, 7 kalendoriai už \$2.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester

LIETUVIAI AMERIKOJ

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO PAMINĖJIMAS

Pranešimas Visuomenei

Šiomet, gegužės mėnesio 15 dieną, sukaks lygiai 24 metai, kai susirinko laikinėje Lietuvos sostinėje, Kaune, pirmas laisvos Lietuvos parlamentas, išrinktas visuotiniu žmonių balsavimu. Tai buvo Lietuvos Steigiamasis Seimas.

Pirmame savo posėdyje jisai patvirtino Lietuvos, kaip nepriklausomos Valstybės atsistatymą, pareiškė 1918 metų vasario 16-tos deklaracijoje, ir paskui davė jai demokratinę konstituciją.

Šis didžiai svarbus lietuvių tautos istorijoje įvykis įgyja ypatingos reikšmės dabar, kai Lietuvos žmonės patekę po žiauria vokiečių letena, grumiasi dėl savo gyvybės ir ateities. Jie nori atgauti laisvę ir valdyti savo valstybėje tais demokratybių pagrindais, kuriuos Steigiamasis Seimas įdėjo į Lietuvos Respublikos Konstituciją.

Svarbu yra tai prisiminti ne tik tai lietuviams, kurie trokšta padėti savo gimtajam kraštui, bet yra svarbu taip pat atkreipti į tai viso demokratinio pasaulio dėmesį, nes, gal but, dar šiemet bus sprendžiamas Lietuvos likimas.

Tad visa sąmoningoje Amerikos lietuvių visuomenėje yra kviečiama tas Steigiamąjį Seimo sukaktuves iškilmingai paminėti: Straipsniais spaudoje, viešais susirinkimais, paskaitomis svetainėse ir per radio ir atitinkamomis rezoliucijomis.

Pravartu bus tuo pačiu žygiu paminėti ir lietuvių spaudos laisvės atgavimą, nes ateinantį gegužės mėnesį sukanka 40 metų, kai Rusijos caro valdžia atšaukė draudimą spausdinti lietuvių raštus lotynų raidėmis.

Amerikos Lietuvių Taryba nutarė, tų sukaktuvių proga, sušaukti draugijų atstovų konferencijas stambesniuose lietuvių judėjimo centruose: Chicagoje, New Yorke, Bostone, Pittsburghe, Wilkes-Barre, ir t.t. Jose galės dalyvauti delega-

tai ne tik iš vietinių draugijų, bet ir iš aplinkinių miestų, kad tokiu būdu būtų apimtas kiek galint didesnis skaičius kolonijų.

Konferencijų suorganizavimu kiekvienoje srityje rūpinsis Organizacinis Komitetas, sudarytas iš vietinių veikėjų. Jisai paims svetainę, išsiuntinės arba paskelbs spaudoje kvietimus draugijoms ir nustatys konferencijos tvarką.

Suprantamas dalykas, kad tose konferencijose bus pareikštas lietuvių pasiryžimas remti karo pastangas, nes laimėti karą tai pirmas ir vyriausias visų mūsų uždavinys.

Minėdami augščiaus paminėtas sukaktuves, tose konferencijose Amerikos lietuviai per savo organizacijų atstovus pakels balsą už laisvos nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos atsteigimą ir tvirčiau susiorganizuos tolesniam darbui, kad tas tikslas būtų pasiektas.

Amer. Lietuvių Taryba

PHILADELPHIA, PA.

SVARBIOS PRAKALBOS, LIETUVIŠKI PAVEIKSLAI

Sekmadienį, Kovo March 5, 1944, 2-trą val. po pietų, Lietuvių Muzikaleje svetainėje, 2715 E. Allegheny Ave., Phila., Pa., įvyks svarbios prakalbos ir pirmą kartą mūsų mieste bus rodomi tie Lietuviški paveikslai.

Kalbės žymieji lietuviai svečiai kalbėtojai iš Chicago, Clevelando, Baltimorės ir kitų lietuviškų kolonijų. Išgirsime vėliausias tikras žinias apie dabartinę Lietuvos ir jos gyventojų Lietuvių traginga padėtį. Bus labai įdomu ir audinga viską išgirsti. Taipgi bus rodomi krutami paveikslai: LIETUVOS PREZIDENTO LAIDOTUVĖS IR LIETUVIŲ BOMBERIO "LITHUANICA" KRIKŠTYNOS. Kaip gieriems lietuviams, tie patriotiniai krutami paveikslai bus svarbu ir žingeidū visiems pamatyti.

Tai bus istorinė Philadelphia lietuviams diena. Todel gerb. Phila. ir apilinkės lietuviai, nepraleiskime šios pasitaikusių progos viską kas mūsų lietuviškai sielai brangintina išgirsti ir viską savo akimis pamatyti. Tik neveluokime ateiti į svetainę. Įžanga veltui. Kviečia: Karės Bonų Vajaus Komisija.

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

KNYGOS DEL VISŲ

JEI NORI 100 METŲ GYVENTI, tai įsigyk naujai išleistą knygą — **GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIS BE VAISTŲ**. Kaina \$1.00

DIDYSIS SAPNININKAS su šimtais paveikslų ir spalvų išguldymais — burtais, Salamonu, kazyromis ir kitais patarimais. Naujai padidinta laida. Kaina \$1.00

NAUJAI PERSPAUSDINTA IR PADIDINTA VALGIŲ GAMINIMO KNYGA su 400 receptų, 170 likerio ir midaus formulomis ir patarimais apie maistą ir sveikatą. Kaina tik \$1.00

Su užsakymais, kreipkitės šiuo adresu: —

KITA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė kua. Dr. Jonas Starkus, Marianopolio Kolegijos profesorius. Kaina \$1.00

ESPERANTO KALBOS VADOVELIS, Sutaisė Kazimieras Vidikauskas \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

Tik Pagalvok, Kiek Pointų Butų

NEW BRITAIN, CONN.

Vasario 20 d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Puikiausiai pavyko. Minėjimas buvo Surengtas Lietuvos Rėmėjų Sąjungos, kuri atstovauja visas Lietuviškas draugijas. Programas pradėtas su Amer. ir Lietuvos himnais. Po programo sekė kalba, Miesto Gaspadoriaus George Quigley, kuris savo kalboje pasakė, kad Lietuva po kerei vėl bus laisva ir nepriklausoma. Programos vedėjas P. Poškus paprašė visos publikos pagerbti tuos didvyrius, kurie darbavosi už Lietuvos laisvę ir pasirašė po Lietuvos nepriklausomybės dekretu, o jau šiandien jie yra mirę, t. y. Jonas Basanavičius, Jonas Vileišis ir Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. 400 publikos atsistojo vienai minutei tik išskiriant du komunistu, butent J. Gerdauską ir W. Yokimą.

Pirmininkas perskaitė pasveikinimus senatoriaus Maloney, Rep. Clare Luce ir Gov. Raymond Baldwin. Kalbėjo adv. T. Kobilius, J. Sabonis ir senatorius John L. Sullivan. Principalius kalbėtojas buvo Dr. P. Vileišis iš Waterbury. Taipgi buvo žavėjantis muzikališkas programos, kurį atliko J. Aukščiuono orkestras sugrodamas kelis gražius kurinius. Pijano solo skambino P-lė Birutė Griskevičiūtė. Duetus dainavo sutės Šeliokaitės iš Hartfordo, joms pijanu pritarė P. Pakėnas. Po to pasirodė ant estrados Stulginskų šeima iš Waterbury, kurios dainavimas taip publikai patiko, kad nenorėjo su jai atsiskirti.

Buvo renkamos aukos del Lietuvos atvadavimo. Surinkta \$170.00. Galima sakyti, kad tai buvo pasekmingas parengimas kaip iš skaitingu publikos atsilankymu taip ir turiningu ir žavėjančiu programu kurio dalyviai ilgai neužmirš.

Mat, buvo atsilankę ir du komunistai, kuriuos čia vadino Stalino kelmiais, kad negali atsistoti ir pagerbti mirusių, kovojusių už Lietuvos Laisvę. Neatsižvelgiant į jų stabišką nuotaiką, jie-

du pradėjo dalinti komunistiškus garsinimus, o ponas J. Gerdauskas, pasijutęs, kad jis esąs komunistų komisaras ir todėl paneigė žmonišką tvarką, kuris pridedamas prie estrados pradėjo savo spychių sakyti, kad visi lietuviai kitą sekmadienį susirinktų šioje svetainėje ir išgirs kaip komunistai nori "išlaisvinti" Lietuvą ir dar priminė, kad kalbės apie Amerikos Raudonąjį Kryžių. Bet New Britaino Lietuviai tokius vilkus avies kaily įsinėrusius labai gerai pažįsta ir labai gerai jų darbų žino iš buvusios jų konferencijos New Yorke, nes iš tos konferencijos grįžo išsižioję ir džiaugėsi, kad jau Lietuva "laisva" esą Rusų glėby.

Bet kas tai nepaprasto atsitiko: pas tą nieko nesiklaunusį komisarą prieina rengimo komisijos nariai — Jonas Petkevičius ir P. Poškus, ir sako: "tamista nesilaikiai tvarkos... programos dar nepradėtas." Komisarukas atsako: "Kas čia?... hitlerininkai?" Ir kai margis muilą prarijęs — atsitupė.

Vėliau komunistai sumanė pašaukti policiją. Šaukė per du kartu. Policija, kad persitikrinti, pasiuntė lietuvių policistą, kuris atsilankęs patyrė dalyką, kad tas nedoras darbas buvo daromas komunistų ir apie tai buvo aprašyta angliškoje spaudoje, kad Jonas Gerdauskas ir W. Yokimas yra komunistai. Bet kaip ten nebutų, visgi reikia pripažinti, kad Lietuvos minėjimas pavyko konogeriausiai.

Stai kaip Darbininke no. 16-me tulas stebėtojas aprašo tą Lietuvos minėjimo 26-šių metų jos nepriklausomybės sukaktį: sako, Lietuvos Rėmėjų Sąjunga, į kurios valdybą įeina neva patrijotingi, bet laisvi tautininkai... Tas tai labai gražiai skamba: laisvi lietuviai tautininkai. Šiandien pasaulio demokratiškos tautos ir kariauja, kad paliuosuoti iš prispaudos pavergtas mažasias tautas, o sykiu ir mūsų Lietuvą.

Toliau, jis sako, kad kilo muštynės, ir vienas tautininkas likosi sumuštas. Tai yra tikras melas, ir tik taip gali

meluoti nedoras, pilnas pagiežos žmogus. Ponas Stebėtojai, atsidaryk užmerktas savo akis ir pamatysi kaip patrijotingi lietuviai per 23 metus rengdavo tą garbingą Lietuvos Šventę? Gyvam bunant kunigui E. Grikiui net bažnyčioj giedodavo Lietuva, Tėvynė mūsų. Taip-pat kartu rengdavo visi lietuviai prie kunigo Vaškeliu. Bet čia atvykus kunigui M. A. Pankui — suiro ta Lietuvių vienybė. Pereitame rengime rengimo komisijos nariai, P. Andriulionis, Jonas Petkevičius ir Pijūšas Poškus, atsilankydami pas kunigą Pankų, kvietė papapiją, kad kartu dalyvautų Lietuvos minėjime taip kaip ir visose Conn. Valstijose. Bet vietoj kartu dalyvauti, tai numojo su rankom sakydamas, kad tas nėra svarbu. Taigi, ponas Stebėtojai, bandyk paaiškinti, kas tą vienybę ardo? Ir pasakyk, ką tokį sumušė? Tai pasakydamas gausi \$25.00 atlyginimo. O jeigu to nepadarysi, tai pasiliksi melagium. Į rengimo komisiją įėjo sekanti: Julė Janušonytė, P. Andriulionis, B. Griškevičius, M. Nevulis, A. Rekus, J. Petkevičius ir P. Poškus.

Katalikas

LOWELL, MASS.

Morta Tarailienė (Bartašiuniutė), gyvenanti po no. 273 Rogers g-vės, Lowell, Mass. mirė šiais metais vasario 1-mą dieną po ilgos ligos, kuri kankino per 15 metų. Velionė sirgo nervų liga. Paliko nuliudime vyrą, 5 sunus, 3 dukters ir 7 anukus. Palaidota vasario 4-tą dieną, su bažnytinėm iškilnėm, švento Petro kapinėse. Buvo sulaukus 67 metus amžiaus.

Velionė buvo kilus iš Varėnos Parapijos, Važgirdonių kaimo. Tebuna jai lengva Amerikos žemelė.

Nuliudusi šeimyna

Lietuviški Socialistai Puola Desperacijon

So. Bostonas, vasario 10, 1944. — S. Bostono socialistškas savaitraštis kuone be žado liko kaip sužinojo, kad Amerikos Lietuvių Seimas Pennsylvanijos Viešbuty, New Yorke, turėjo virš keturių šimtų delegatų ir daug rimtų dalykų nutarė ir ypatingai, kad už \$130,000.00 karo bonų pardavė ko Pittsburgo Seimas nepajiegė padaryti.

Už tokį pasisekimą tas savaitraštis įdėda Lietuvai Vaduoti Sąjungos kvietimo

Jumoriška.

TEISINGAS ATSAKYMAS
Mokytojas, išaiškines, ką reikią žodis "perstatymas," norėdamas patirti, ar mokiniai jį teisingai suprato, privedė sekantį pavyzdį:

"Nagi, jeigu atsilankytų pas kurio iš jū motiną jos draugė ir paskui, už valandėles atėitų antra, tai ką pirmiausiai jū motina darytų?"

Bmatant, vienas iš vaikų pakėlė ranką.

"Na, Raugluk, pasakyk."

"Lieptų parnešti naują užoną alaus," atsakė vaikas.

VAIKIŠKI KOMPLIMENTAL

Kuomet mane tėvas išmokino parašyti raides, tuojau pradėjau kaimynams rašyti laiškus, ir nemažai tuo didžiavausi. Pirmas laiškas, kokį parašiau, turėdamas kokius šešis ar septynis metus amžiaus, tai buvo laiškas mūsų kaimynui, vardu Džidolika. Laiškas buvo toks:

"Džidolika pirdolika, Džidolikienė pirdolikienė, Džidolikičiai pirdolikičiai."

Tą laišką Džidolikai perdavė mano draugas, kuris pas jį grveno.

GERA NAKVYNĖ

Naktis artinosi ir lietus kas syk vis labjaus pykė. Keleiva nusėdė nuo arkljo ir prisitarti no prie ukinkno triobos, kad paprašius pergulėti. Pabarškino j duris, bet niekas neatsiliepė. Vėl pabarškino. Buvo nemalonus padėjimas; jis atrodėdamas jautė, kaip vanduo sukėlė per drapanas ir bėgo per visą kuną, sukeldamas drebėj ir nesmagumą. Vėl pabarškino šj syki jau gana drąsiai ir smarkiau. Už valandėles per langą išlindo ruda vaiko galva ir pasigirdo balsas: "Ko nori?"

"Aš norėčiau dažinoti, ar negalėčiau čia pergulėti per naktį?" atsiliepė keleivis iškalbingai.

Vaikas prisipykęs į keletą žiūrėjo kokią minutą, tarytum negalėdamas suprasti ko kalbėj vis nori, paskui tarė:

"Kam dar klausit? Galį su gulėti, jei tik patinka" — ir išdarė langą.

ATSARGUMAS

Motina, mokydama savo mažą Mariutę paklusnumo ir gėrumo, pasakojo, kad maža mergaitė, jei jos buvo geras Dievulis gyvena su jomis. Vieną dieną, kada Mariutė stengėsi būti gera, motina jai davė arbatos, bet ji, strubtelėjusi, gėgiaus negėrė.

"Kodėl negari, Mariute?" paklausė motina.

"Kad, mama, arbata karšta; aš bijausi Dievuli tapti, atsakė mergaitė."

laišką, pasigirdamas, jie atsikarė dalyvauti, tent Chicagiškė Taryba, ri yra ne kas kitas kaip kų gizelių klika.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$5.00
One half year \$1.50 One Half Year \$2.00
Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.50 Užsieniuose—Kanadoje \$3.50
Dviem metams \$4.00 Dviem metams \$5.00
Pusmetį \$1.50 Pusmetį \$2.00

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

MASKVOS, KAIRO, TEHERAN KONFERENCIJŲ ATBALSIAI

Pasitarimai ir padarytos sutartys Maskvos, Kairo ir Teherano konferencijose tarpe Amerikos, Rusijos, Anglijos ir Kinijos vadų, turi didelės reikšmės taip šiame antrame pasauliniame kare, kaip ir pokarinio pasaulio persitvarkyme, o taip pat ir santykiuose tarpe didžiųjų ir mažųjų tautų. Bet tik atiteityje bus galima sužinoti, kas tikrai buvo apkalbėta ir sutarta minėtose konferencijose, o šiuo tarpu neturint tikrų davinų, yra daroma daug spėjimų ir išvadų, kurios sunku yra išspręsti. Mums užinteresuotiems mažųjų tautų likimu visgi įdomu žinoti kas yra rašoma šiame klausime.

KAS RAŠOMA KOMUNISTINĖJE SPAUDOJE?

"Mano išvados nykios," rašo laikraštiniškas Tanknath Das komunistinės krypties laikraštyje "The Protestant." Dalis jo tų išvadų yra sekamos: "Pirm Teherano konferencijos Anglijos ir Amerikos vadai ir jų palydovai susirinko Kairo mieste, be rusų atstovų. Dabar paaiškėjo, kad siekis to suvažiavimo buvo sudaryti artimesni sutarimai nekuriuose pasaulio reikaluose."

ANGLIJOS IR KINIJOS REIKALAI

"Maršalas Chiang Kai-Shek buvo pakviestas ton Kairo konferencijon, kad parodytų pasauliui, jog esama ir tokis "paukštis" kaip Anglų, Ameikonų, Kinų santavė. Tuom pat laiku, kad įtikinti Chiang-Kai Sheką sutikti su Anglijos programmu ir atstatyti anglų imperializmą Rytų Azijoje, butent Burmoje, Malayjuje ir Hong-Konge, atstatyti Francijos imperializmą Indo-Kinijoje, holandų imperializmą Rytų Indijos salose. Ramiojo Vandenyno salas, kurios po pirmo pasaulinio karo pateko japonams, pavesti anglų-amerikonų kontrolėn. Taip-gi maršalas Chiang sutikęs nesikišti į anglų privatinius dalykus Indijoje."

SOVIETAMS RUPI ĮSIGALĖJIMAS KINIJOS KOMUNISTŲ

"Maršalas Chiang negali atsilaikyti Kinijoje be anglų-amerikonų finansinės, politinės ir militarės pagalbos. Jis negali tikėtis rimtos pagalbos iš Sovietų Rusijos, nes Sovietams rupi įsigalėjimas kinų komunistų. Tokiu būdu Chiang buvo priverstas mandagiai nusilenkti anglų-amerikonų įsakymams."

KOREJAI TEIKIAMA NEPRIKLAUSOMBĖ

"Kairo konferencijos paskelbime pridudama daug reikšmės atėmimui nuo Japonijos užkariantų šalių. Manžurija bus atiduota atgal Kinijai. Formos sala ir kitos salos teks taip-gi Kinijai, bet neminimą, kad kinams būtų gražinta kinų Hong-Kong teritorija, kurią prieš karę valdė anglai. Tik po tulam laikui, kuomet korejiečiai - prinoks prieš savivaldybos, jiems bus suteikta laisvė. Kas spręs apie tą prinokimą - nepasakytą. Korejos valdžios nariai gyvena ištremime Kinijoje, kaip kad paduoda "New York Times", e šat okiais sąjungiečių tarimais labai nepatenkinti."

IRAKO NEPRIKLAUSOMBĖ

"Idomu, kad kuomet Teherano konferencijos deklaracijoj kalbama apie gerbimą Irako Npriklausomybės, Irako ministerių kabinetas rezignavo, pareikšdamas, kad dabar su Iraka yra pasieliama ne kaip su laisva, bet kaip su okupuota šalimi."

MAŽOSIOS AZIJOS LIKIMO IŠSPRENDIMAS

"Kaip kad laike pirmosios pasaulinės karės Mažoji Azija buvo padalyta į įtakos dalis tarpe Francijos ir Anglijos,ulyg slaptos Sykes - Picot sutarties, yra galima tikėti, kad prašalinus Francijos valdžią iš Syrijos, Mažoji Azija bus padalyta į įtakos dalis po globa anglų, amerikonų ir rusų."

ANGLIJOS SIEKIAI EUROPOJE

"Kuomet tas viskas buvo tariama Kairo ir Teheerano konferencijose, Pietų Afrikos ministerių pirmininkas Jan Smuts, kuris taipgi pirmininkavo anglų ministerių kabinete, Churchill ir Eden nebunant namėje, paskelbė, ką Anglija privalo daryti, kad palaikius savo jėgą pasaulyje. Jis pareiškė, kad sumušus Vokietiją ir Japoniją liks tik trys didėsės valstybės, butent: Sovietų Rusija, Suvienytos Amerikos Valstijos ir Anglija. Iš tų, Rusija bus galingiausia, o Anglija busianti silpniausia. Jis nurodo, kad rusų įtaka jau dabar kyla Rytų ir Centralinėje Europoje. Anglija, kad palaikius lygsvarą tai kylančiai jėgai privalo vienytis su skandinavų ir kitomis Europos valstybėmis."

"Kiek vėliau, iš Londono pranešama, kad tulas įta-

Jūs Kaip Tikėtai Prašomas Pirkti Karo Bonus

kingas belgas pareiškęs mintį, jog Belgija sutiktų prisidėti į Anglijos Tautų Sangryšį tam tikromis išlygomis. Prijungus Belgiją, anglams tektų ir erdvingos Belgijos kolonijos Afrikoje."

ISPANIJAI PERSAMA MONARKIJA

"Ispanijoje, anglai pageidauja atsteigti monarkiją. Jos karaliumi persama karalienės Viktorijos anukas Juan, kuris dabar tarnauja anglų laivyne. Tuomi būtų patraukta Ispanija anglų įtakon."

PASAULIS DALINAMAS Į DVI DALIS

"Pažymėtina, kad šie anglų nusistatymai išėjo aikštėn po Maskvos, Kairo ir Teherano konferencijų, po padarymų sutarties tarpe Čekoslovakijos ir Sovietų, po Anglų - Amerikonų pripažinimo maršalo Tito valdžios Jugoslavijoje, kuri yra po Sovietų įtaka. Visi šie faktai liudija, kad pasaulis yra dalinamas į Sovietų įtakas iš vienos pusės, ir į anglų - amerikonų - iš kitos pusės. Tame gimsta nauja pasaulinės jėgos lygsvara."

ANGLŲ IR RUSŲ VARYTINĖS

"Jei Smuts pareiškimas yra autentiškas, tai galima laukti, kad anglai bandys stabdyti kylančią rusų jėgą taip kaip darė Napoleono laikuose ir kituose atvejuose. Vokietija tuomet bus viliojama abiejų - anglų - amerikonų iš vienos pusės, ir rusų iš antros pusės. Rusija bandys sudaryti francuzų vokiečių ir rusų santarvę. Suvienytos Europos po rusų vadovybe. Bet tokia Suvienytos Europos santarvei, esančiai rusų vadovybėje, anglai bus priešingai. Tokia padėtis neuztikrintų taikos. Taip pat abi grupės bandytų prisitraukti Kiniją ir Indiją Azijoje. Bet jeigu

Amerika ir Anglija nepakeis savo nusistatymų linkui Azijos siekimosi į laisvę - tai Azijos patraukime laimės Rusija.

NAUJAS KARAS BĖGYJE DVIDEŠIMTS PENKIŲ METŲ

"Mano išvados nykios," kartoja rašėjas Das. "Maskvos, Kairo Teherano konferencijų siekis buvo surasti budus sumušimui Vokietijos ir Japonijos, o dabar vieton to, dalinama pasaulišką įtakos sferas. Tas bus priežastimi kito pasaulinio karo bėgyje dvidešimt penkių metų ar vėliau."

Laikraštis "The Protestant" nesutinka su Das išvadomis. Savo pastaboje rašo, kad Das pranašystė trečiojo karo gali neišsipildyti - "Jei Rusija taip pasižymės taikos laiku, kaip pasižymėjo karėje, tai mes matysime kaip viena valstybė po kitai bus pritrauktas jos orbitan ir tas orbitas taps taip didelis ir galingas, kad likusios valstybės, kurios palaiko privatinės nuosavybės sistemą neišdrįs jos puliti".

To laikraščio "The Protestant" išvadai nesunku atsakyti: Rusijos noras pasaulį valdyti susilauktų to, ko susilaukė Vokietija. Juo didesnis Rusijos orbitas, tuo didesnis karės pavojus. Rašėjo Das, išvados teisingai nurodo pavojų taikai, jei jo daviniai yra tikri, jei didžiosios valstybės laužys Atlantiko Čaterio dėsnius, mindžios mažųjų tautų teises ir vartos jas tiktai kaip užstatais imperialistinio kazyravimo - nauji karai bus neišvengtini. Tiktai visų tautų, mažų ir didelių laisvė ir tos laisvės kooperatyvis užtikrinimas galės suteikti ir apsauguoti taiką pasaulyje.

A. Blažys

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, Jūs paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvis prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 - vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:-

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

AMERIKOS KAPELIONO PAREIGOS

Pareigos kapelionų Jungtinių Valstijų armijoj šiuom metu yra žymiai skirtingos nuo bile praeito laiko pareigų. Pirmiau jie teikė tik dvasinę pagalbą ir sekmadieniais sakė pamokslus, bet šiandienos kapelionai ne tik kareivio draugai, dvasiniai tėvai, bet turi žinoti kaip gali padėti karininkams.

Šiandien, pagal Karo Departamento nusistatymą, kapelionai turi lankyti Chaplain School per 5 savaites prieš išsiuntimą į stovyklas ir karo frontus.

Atlikti savo pareigas moderninio karo aplinkybėse, kapelionas privalo žinoti kapeliono praktiškas pareigas, vadovystę ir administravimą, discipliną, tarnybos įpročius, militares teises, militarę higieną ir pirmą pagalbą, topografiją (vietų aprašinėjimą), registravimą kapų, militarę korespondenciją, ištyrinėjimus pinigų (svetimų šalių) ir turtą, tyrinėjimo budus, vidaus sargybos pareigas, tarnybos patvarkymus, įrengimus, organizavimą palinksminimų, apšvietos ir muzikalius veikimus, administratyvę procedurą, savo divizijos pareigas, korpuso ir kapeliono pareigas, štabo patvarkymus, budus kaip apsaugoti nuo nuodingų dujų ir pirštų įšauda.

Kapelionai neturi ginklu, bet jie privalo žinoti kaip apsisaugoti, ypač nuo dujų. Dažnai, kapelionai su kovojančiais vyrais dirba kovos linijose.

Mokyklos pirmoj sesijoj kapelionas apsisąžysta su militarėmis teisėmis, militariais reikalais, armijos patvarkymais, pėsčinkų muštru, ir net knygvedyste. Penkiolikos minučių pamokslus turi sakyti kitiems kapelionams, kurie yra kritiškiausiai klausytojai.

Kapelionų Mokykla įsteigta prie Harvard Universiteto, Cambridge, Mass. Ten, katalikai, žydai ir protestonai - kapelionai - ruošiasi savo pareigoms. Kiekviena klasė susideda iš 1/3 naujai paskirti kapelionų ir kiti atšaukti iš tarnybos su pulkais. Pirmi mokiniai įstoja į mokyklą kaipo isirąšusieji vyrai ir kiekvienas paskirtas kapelionu su leitenanto laipsniu kada užbaigia kursą.

Kapelionai tarnauja mūsų armijoj nuo Jurgio Washingtono laiku, kada Revoliucijos karo jis išleido pirmą prašymą del amerikiečių ministrų. Tada jie tarnavo tik per mėnesius, arba vieną metą ir neturėjo jokio laipsnio.

Pagal įstatymą iš kovo 3d., 1791m., vienas kapelionas buvo paskirtas del visos armijos "prezidento nuožiuoj tas reikalinas". Rev. John Hurt iš Virginijos, kuris tarnavo per Revoliucijos karą, buvo pirmas kapelionas po naujų įstatymų.

1837m. buvo 20 posto kapelionų, kurie irgi buvo mokytojai. Armija turėjo didžiausią skaitlių kapelionų, iki dabar, paibaigoje Pirmo Pasaulio Karo, jų buvo 2,364. Su demobilizavimu skaitlius sumažintas iki 125.

1920m. National Defense Act įsteigė ofisą Chief of Chaplains, ir parupino vieną kapelioną del kiekvieno 1,200 istojusių vyrų. Ir pradžioje 1941m. su vyrų mobilizavimu nebuvo užtektinai kapelionų, tik 137 tarnyboje. Dabar yra keili tukstančiai.

Pirma mokykla kapelionams buvo organizuota praiteime kare Francijoj, netoli Chaumont, liepos mėn. 1918m. 1920m. kapelionų mokykla atidaryta Camp Grant, Illinois, buvo perkelta į Camp Knox, Kentucky, 1921m., į Fort Wayne, Michigan 1922m.; ir į Fort Leavenworth, Kansas 1924 m. Kapelionų mokykla turėjo paskutinę klasę Fort Leavenworth 1928m., iš 12 kapelionų. Kovo mėnesy, 1942m. mokykla vėl pradėta po 14 metų Fort Benjamin Harrison, Indiana. Po keturių sesijų, buvo perkelta į Harvard Universitetą kur ir dabar yra - F.L.I.S.

Prityrę Amerikos Raudonojo Kryžiaus darbininkai padeda šeimoms kareivių ir jureivių. Kiti atstovai dirba su pulkais stovyklose ir užjūry. Gerovė mūsų vyrų ir jų šeimų yra pirmos svarbos Raudonajam Kryžiui. Tas patarnavimas tęsis tik su jus pagelbai. Remkite 1944 m. Karo Fondą.

Comment

A. L. by A. L.

Vilnius, the capital of Lithuania, cropped up in two speeches of international import. First, it was mentioned by British Premier Churchill who said he did not approve of Poland's seizure of Vilnius in 1920. Edwin L. James, of the New York Times, this means Churchill indicated he did not believe Poland's 1939 frontiers should be re-established. Vilnius was also mentioned in a speech by the commander of Polish armed forces, General Sosnkowski. He said "You may feel bitter about the sacrifice which Poland has made in this war. You think of your comrades-in-arms who fought and died in the belief they were fighting & dying for the whole of Poland, for Warsaw and Poznan, Gdynia, Wilno and Lyow. No one can expect us to sacrifice our rights." But the Poles have no rights in Vilnius, as Premier Churchill stressed!

Every Lithuanian and American should read William Henry Chamberlin's article "Will Stalin Dictate An Eastern Munich?" in the March issue of the American Mercury. The author of the article is one of the foremost students of Russian history and politics. By strong and logical arguments he calls upon American public opinion to "be alert and resentful" about Stalin's unsavory methods in settling the political future of Lithuania, Latvia, Estonia, Poland and other parts of Eastern Europe. Americans are handicapped in duly realizing the evil of Russia's aims because "the average American, even if reasonably well educated, is unfamiliar with the history, ethnology, and international relations of Eastern Europe."

The American people are being subjected to a tremendous drumfire of propoganda on behalf of Stalin's territorial claims. Witness the articles in Moscow's Pravda, or the article by the so-called "President of Soviet Lithuania," Mr. Paleckis in War and the Working class. These articles were cabled to the American press. Witness also such silly and unfounded fulminations against the liberty of the Baltic States by Professor Moley in th Newsweek. Much of this propoganda is a disgrace to American intelligence and American spirit of fair play. The issue is fair and square: whether law, justice, the principles of the Atlantic Charter and international morality shall be swept aside arbitralily by Moscow.

The propoganda for Russia's unjustified claims has reached the "book" stage. A book by Gregory Meikins (an unknown nobody) entitled The Baltic Riddle is going the rounds of American book commentators. We have quoted some of the comment already. This time we quote the American Mercury. "The book is a story of Finland, Estonia, Latvia and Lithuania from the end of the First World War to the present. Written entirely from the Kremlin view point, it is worthless as history but instructive as a case study in propogandist distortion."

A fitting answer to this Moscow drivel is Timeless Lithuania book published by the League to Liberate Lithuania and written by the United States Minister to Lithuania, Owen J. C. Norem. It carries a foreward by Senator Meade and was inspired by the late President of Lithuania, Antanas Smetona. The publishers are putting a copy of this book in the hands of every American Senator, Congressman, editor of important papers, and radio news commentator. It is a fitting story of Lithuania. Have you got a copy?

1942 m. Amerikos Raudonasis Kryžius surinko 1,250,000 kraujo aukotojų Armijai ir Laivynui. Šiandien kraujo plazma taip reikalinga kad 5,000,000 aukotojų reikalingi 1944 m. Kraujo aukos ir pinigai reikalingi kad šie centrai galėtų tęsti savo darbą toliau. Atlikite savo dalį!

CHURCHILLO KALBOS SVARBA

V. M. Klausutis

ANGLIJOS Ministrų Pirmp. Winston Churchill trumpai bet aiškiai pasisakė Parlamente dėl pokarinių reformų ir del rusų ir lenkų sienos klausimo išsprendimo. Churchillo kalba svarbi tuomi, kad parodo anglų užsienio politiką, ko Europos žemynas privalo laukti nuo anglų ir rusų karo pergalės; taipgi ryškiai parodo nusistatymą Londono vyriausybės kolaboruoti su Maskvos valdovais ir bendrus rusų ir anglų vadų tikslus pokarinių reformų.

Atgarsiai p. Churchill kalbos įvairūs: kai kurie Parlamento nariai sutiko p. Churchill kalbą šalta ir ramiai, kiti sutiko su nemieliaisinga kritika ir pasipriešinimų Churchillo užsienio politikai, ypač paneigimui Atlantiko Charterio ir angliški albančio pasaulio vadų pažadų. Pa našiai p. Churchillo kalba buvo sutikta užsienio kraštuose — Europoj, Azijoje ir Afrikoj bei Amerikoje su tolerancija ir kritika. Bet iš Maskvos atėję žinios rodo, kad "dėdė" Stalinas ir jo užsienio politikos komisarai Molotoff labai patenkinti p. Churchillo kalba. Maskvos komunistų kontroliuojama spauda sušuko: bravo! Bravo! Bravo! Rusai džiaugiasi, o lenkai pyksta, nes anglų vadai keičia savo nuomonę ir politiką, jis vakar sakė, kad Lenkijos sienos nekeičiamos, o dabar jis sako: Rusijos ir Lenkijos siena turi būti Curzono linija nustatyti! Kad angliai niekad nepripažino Vilniaus ir Lvovo lenkam. Baltijos kraštų p. Churchill neprisiėmė, bet gauname įspūdį, kad Baltijos kraštus jis laiko "dėdės" Stalino Imperijos sferomis.

Washingtono vyriausybės vadu pasisakė State Departmento naujasis Under Secretary p. Edward R. Stettinius pareiškdamas kad Amer. vyriausybė nieko bendro neturi su anglų ir rusų vadų planais pokarinių reformų, bet spaudos atstovai šį p. Stettinius pareiškimą priėmė su "druskos kruopa", su supratimu, kad niekas negali tikėti tokiam p. Stettinius pareiškimui jog Amerikos vyriausybė nieko bendro neturi su Churchillo ir Stalino pokarinių reformų "blueprint" ir, kad be Washingtono vyriausybės žinios Churchill ir Stalinas vykdo politiką pokarinių reformų priešinga Atlantiko Charteriui. Kas gali tikėti tokiems Washingtono vyriausybės paaiškinimams ir pasiteisinimams, kuomet Washingtono vyriausybė Maskvoj ir Teherane nustatė pokarinių reformų planų programą ir oficiališkai trijų didžiųjų valstybių vadai pasisakė, kad jie turi pilnutėlį sutikimą ir bendrumą visuose klausimuose.

Rusai Džiaugiasi, O Lenkai Verkia

Churchillo patenkinti rusai džiaugiasi, o lenkai apvilti liudi nerymauja, vieni verkia, kiti keičia savo ir anglų vadus už lenkų bėdas ir tragedijas. Piktinasi Lenkijos didikai anglų ilgametinių lenkų draugų pakeitimui nusistatymo linki Lenkijos, pyksta jie ant Churchillo už jo pasakymą, kad jis sutinka pavesti Maskvai būti globėja visų pietrytinių Europos slavų kraštų ir slavų rusams gimininų. O ką gi tas jo pareiškimas žada lenkam ir jų kaimynams, aišku, pilnai supranta: pasidavimą Maskvos valdovų valiai ir globai.

Churchill ne tik patenkinti rusų teigimą pakeitimui Lenkijos sienos, bet pasisakė, kad Lenkijos siena turi būti Curzono linijoj. Lenkai sako: vakar anglų vadai sakė jog Lenkijos sienos nemanomos, o dabar štai ką Churchill mums siūlo — atsiskirti rytų sienos, priimti Riibben

trojo - Molotoff 1939 m. nustatytą lenkų sieną — Curzono liniją.

Mes, lietuviai, senai išmokome pažinti anglus, francuzus ir tuo labiau mūsų tautos artimesnius kaimynus — slavus ir vokiečius, pasitikejmo neturėjo lietuvius po 1920 metų lenkų ir jų bičiulių anglų ir francuzų vykdoma politika Europoj, išmokome anglus ir francuzus bei lenkus pažinti čekai, dabar išmoks gal ir lenkai, žinos kiek verti anglų pažadai ir jų garbės žodžiai duoti praėityje, jeigu p. Churchill pasakytos kalbos Parlamente pareiškimai išsipildys — bus realybė.

Churchill įtakingas ir gabus politikas, jam lygių Anglijoj nėra, bet jo tiek verti žodžiai ir pažadai kiek buvo verti Chamberlaino ir kitų Britanijos vadų praėityje. Britų vadai nebuvo ir vargiai bus pavergti tautų prieteliai, nes Britanija turi savo žinioj nemažai tautų. Tatai Anglijos ir Rusijos vadų politika turi vienodus tikslus, bus vieninga ir galinga, šitų kraštų politika bus bendra, Anglijos ir Rusijos politikai nebus priešinga Amerika, nes Amerika jau virsta prie "dotted line," nori ar nenori, turės pasirašyti ant jos.

Washingtono vadai yra padarę daug kompromisų anglams ir rusams su pilnu pasitikejimu jems, dabar žino ką reiškia jų kompromisai Amerikos garbei. Amerika turėjo progą paimti vadovybę, bet nepaėmė, Amerika nevadovavo ir Taikos Derybose, jos įtaka bus nesvarbi ir nežymi, nes Amerikos politikai ir diplomatai nebuvo tiek mišlūs ir gudrus kaip anglų ir rusų tatai Amerika po karo nenorims priims anglų-rusų vadų pokarinių reformų "blue print" ir užmokės anglų ir rusų karo išlaidų sąskaitos didelę dalį ir gal vėl grįš į politiską žoliaciją, arba seks paskui Anglijos ir Rusijos Imperijas ir mokysis lošti didžios tautos politiską rolę. Kitokios išvados negali būti iš šio karo politikos.

Europa Išvakarėse Naujų Didžiųjų Audrų

Kas mano, kad po šio karo bus patikrinta amžina TAIKA EUROPOJ, tai tiek nusimano kai degloji apie astronomiją. O tokių žmonių mes turime nemažai Amerikoje, kurie mano, kad Anglija ir Rusija perstarkvė Europą savotiškai, nunginklavę vokiečius, suskaldę vokiečių kraštą į kelėtą "autonomiškų" kraštų, arba padalindami juos kaimynams, sugriovę vokiečių fabrikuos pašalins karo pavojų Europoje. Jie pamiršta, kad ne vieni vokiečiai buvo atsakominių už perėitą ir už dabartinį karą; taipgi, pamiršta, kad Europa buvo kamuojama karų ne tik taktai vienu vokiečių užpuolimais, kad buvo karai kuriuose vokiečiai ir slavai bendrai kariavo prieš kitas Europos tautas, bet labai retas kuris amerikietis šiuos faktus žino, dauguma amerikony šitų faktų — istorijos tragedijų Europoje nežino, todėl jie mano, kad angliai ir rusai turėdami armijas ir savo rankose valdžias visos Europos žemyno patikrins taiką, nes kitos mažos nunginkluotos tautos negalės anglams ir rusams pasipriešinti. Taip protauja tik neįmanėliai, istorijos nežinanti žmonės.

Jeigu p. Churchill ir "dėdės" Stalino pokarinių reformų "blue print" bus pagrindu pokarinių reformų, tai Europa susilauks naujų politiskų audrų ir karų netolimoj ateity. Dabartinė rusų ir anglų vadų politiską kolaboracija ir planai reformų Europoj nors sutampa su anglų didikų šimtmetiniais imperializmo politikos obalsiais: "PADALYKIM ir VALDYKIM" bus tuščia svajonė. Tatai Churchillio kolaboracija su Maskvoje sėdinčiu "realistu," kaip mūsų "broliai" lietuviški komunistai sako: "dėdė" Stalinu nebus amžini, daviniai anglų ir rusų dabarties kolaboracijos bus skandalingi Europoj ir Azijos politikoje, nes šitų kraštų vadų politika labai imperialistiską gerovės nežada Europai ir nežada ilgametinės taikos, priešingai, žada naujo karo pavojų.

GOOD WAY TO BLOW UP THE HOUSE, TOO!

Kai Kada Yra Geru Daiktu Susprogyti Namus Taipgi

NACIAI NUDUODA ATIDENGĘ BAŽNYČIĄ

Washingtonas — Keista, beveik neįtikėtina istorija pasiekė mus prieš kelias dienas iš Stockholm: istorija pasako kaip Herr Himmler bausis SS ir Gestapo viršininkas, ir jo štabo viršininkas, gen. Wilhelm Schepmann, nuo dabar įsakė savo organizacijoms reguliariai lankyti bažnyčių pamaldas.

Tačiau aišku, kad toks įsakymas buvo duotas nedėlo, kad naciai staiga atidengė, kad tikėjimas į Dievą ir nuoširdus religinis jausmas juos išgelbės nuo jų barbariško neo-paganizmo tuštumos. Priežastis duota tame įsakyme yra daug ciniškesnė nes jame sakoma: "Lankydamis pamaldas, jūs įtikinsit religinguosius, kad nacional - socializmas gali kooperuoti su bažnyčia ir religija."

Įsakymas lieka įsakymu bet kokiam naciui ir, nors dauguma Herr Himmlerio karštų SS pasekėjų yra ateistai jie visvien pasirodys pamaldose. Įdomu, kokie bus žmonių jausmai, kuomet jie staiga bažnyčio-

se pamatys tuos "inkarnacijas." Tikrenybėje žmonės gali jų nei nepastebėti, kadangi saugumo sumetimais tiek savo žmonių, tiek partijos labui, išgelbėti juos iš neįtikėtinų situacijų, Himmler'is buvo pakankamai gudrus įsakyti: "Dėvėkite civiliais drabužiais, ne uniformomis, kada Jūs dalyvausite pamaldose."

Tačiau dėl tiesioginės įtakos į vokiečių minias, daug svarbesnis yra pakitimas, kuris tuo pat metu bažnyčios ir religijos link įvyko visoje vokiečių spaudoje. Visas tas dalykas yra taip aiškus stebėtojams, kad jie beveik jaučia direktyvas, kurias Herr Goebbels, Reicho propagandos ministras, išleido savo eilėms kartu su Himmler'io įsakymu jo Partijos ir Slaptosios Policijos dalims. Gruodžio 25 d. "Hamburger Fremdenblatt" idėjo tiesiog lyriską vedamąjį apie "tamsios bedugnę" ir ragina patikėti savo likimą į Dievo rankas. Žinant, kad nacizmas

Karas Juroje

Scharnhorst'o nuskindinimas visame pasaulyje pakeičia karo balansą. Gali atrodyti kad šioje naikinimo stadijoje vienas su naikintas kovos laivas mažai reikštų viduryje kitų — jūros, žemės ar oro veiksmų, tačiau tik dėl tos priežasties Scharnhorst'o pabaiga turi toli siekiančių pasekmių.

Virš viso kito, tai reiškia Vokietijos laivyno bet kokiems praktiskiems tikslams sumažinimą. Su Bismarck'u, Scharnhorst'u, Graf Spee, Lutzw'o jūros dugne, Tirpitz'u ir Gneisenau pakirstais Vokietijos laivynas, faktiškai niekuomet nebuves tikru laivynu, kadangi jis buvo vienpusiškas ir nebalansuotas savo sudėtyje, negali daugiau iš viso būti traktuojamas kaip laivynas. Šiandien tai tebėra paskirų laivų rinkinys, kurių nei vienas nėra didelės svarbos.

Tokiu budu sunkūs Britų Namų Laivyno vienetai dabar yra paliuosuoti kitiems uždaviniams, taip pat kaip Italų laivyno kapituliacijos paliuosavo Viduržemio jūros laivyną. Tai reiškia, kad valandai išmušus turėsime papildomą jurų apsaugą aliantų invazijos jėgoms. Tai taip pat reiškia lengvesnius konvojų judėjimus į Europos frontus — Vakarų, Pietus ir Rytus. Ir tai taip pat reiškia, kad Pacifike prieš Japonus galės daugiau išstoti Amerikos ir Britų jurų jėgų.

Namuose, Vokietijoje, Scharnhorst'o netekimas pakviop mirimti. Nes tai reiškia sugriuvimą pirmojo iš trijų ginklo pajėgų, ant kurių rėmės tikėjimas Vokietijos galia. Jau kelis metus vokiečių ir nacių militarinė klika bubnijo, namuose, savo taip vadinamą "Wehrmacht-Idee". Šitoji idėja tikrino vokiečius, kad Armijos Oro Laivyno trijų lė yra neišardoma. Tai yra šių dienų Vokietijos militarinės

minties pagrindas. Bet štai, laivyno nebėra. Sudėjus rusų žygiavimus, Alijantų tesiamą oro karą į žymų pasistumėjimą iš Vakarų, Scharnhorst'o netekimas yra didelis smugis Vokietijos gyventojams.

Tačiau kova, kurioje Scharnhorst'as nuskendo, paliečia ir antrą iš trijų vokiečių karo pajėgų — pačių armiją, vokiečių strategijos pasididžiavimą ir tvirtovę. Tai yra įrodymas globaliniame kare, kad mes kovojame, įrodymas, kad jeigu vienas kovos laivas nuskęsta virš No. Cape Barento juroje visa vokiečių armijos linija Rytų fronte pajunta tą smugį.

Į Vakarų nuo Nevel'io ir aplink Vitebską vokiečių armijos linksta po gen. Begramian'o Pirmosios Baltijos Armijos atakų. Tačiau tuo tarpu vokiečiai sekretoriuje įsaurė nuo Leningrado ir į pietus nuo Velikie Luki dar besilaiko. Šis sektorių paskutiniai mėnesiai buvo palyginti ramūs. Leningrado apgulimas kurį laiką jau nutrauktas, nors vokiečiai ir suumai nuo to mieste tebėra artilerijos ugnies nuotoly.

Tačiau laikas artinasi, kada Rusija turės progą koordinuoti savo atakas šiame sektoriuje su Begramian'o slinkimais ir Vakarų link Rytos ir su Vatutin'o milžinišku stumėjimusi į Vakarų nuo Dniestro. Tačiau Leningrado sektorių lyg tyčia yra toliausiai nuo Rusijos didžiųjų karo gamybos centrų ir taip pat nuo svarbiausių aliantų pristatymo kelių į Rusiją — kelio per Persijos įlanką, Iraną ir Kaspijos jurą.

Dėlo yra begalo svarbu, kad kaip tik šiuo metu Rusijai apripinti aliantų yra vėl vartojamas pavojingas ir brangus bet žymiai trumpesnis Murmanskas kelias. Iš palydo didumo, kuris lydėjo konvojį, kurį Scharnhorst'as bandė sutrukdyti ir sunai-

per visus tuos metus kovojo prieš bažnyčią ir religiją, žinant, kaip nekenciami buvo ir yra klerikalai - vadai — pradedant liuterony pastorij Niemoller, tebesėdinčio koncentracijos stovykloje, iki narsių katalikų vyskupų, kaip grafo Galen, grafo Preysingk, arba kardinolo Faulhaber — yra neįmanoma tikėti į tokią staigią širdies ir minčių permainą. Atvirksčiai, užduodžiama šalta ir apgalvota intencija suvienyti ir pakelti bekrantantį vokiečių tikėjimą į Reicho karo pastangas ir, ypačingai, jų sansus pergalei.

Paskutiniai penkiais metais kontroliuojamoje vokiečių spaudoje neišreikštais žodžiais ir jausmais, "Fremdenblatt" vedamasis stengiasi prisaukti atgal Dievą į judas nacių širdis. Jausmais ir išsireikškimais, iki tol svetimais jo lapams, "Fremdenblatt" mėgina prisaukti savo sielą, užgniaužti baime, kuri juos apima, bei apsaugoti atsiskaitymo dienai.

Bent viešai Dievas nebėra nacių valstybės priešas. Vokiečiai neberaginiai daugiau "apvalyti" savo širdis nuo Dievo prietaro sentimentu. Atvirksčiai vokiečiai raginami atidaryti savo širdis ir patikėti savo "gyvybes ir likimus į Dievo rankas."

Laikraštis savo: "Kiekvienas bijosi dėl savo gyvybės ir bijo griuvančių sienų bei eksplozijų. Tačiau tie, kurie yra verčiami veikti tokiose aplinkybėse, atidengė, kad tereikėjo trumpos vidujinės kovos tai baime nugalėti ir rasti naujus paslėptus kelius į savo sielas bei išeiti nežinomos energijos ir drąsos šaltinius. Jeigu mūsų nervai pakrinktų dėl baisenybių, baimės, ar dėl nervų karo, mūsų didieji istoriniai asmenys veltui gyveno, ir mūsų pergalės mušiai kovoti veltui. Šis realizavimas, šie moraliniai principai nuo kurių vokiečių ateitis visiškai priklauso, yra galimi dėl mūsų pajėgumo pakelti vis didėjančias naštas."

kinti, aišku, kad pats konvojus buvo ypač didelis.

Faktas, kad buvo rizikuojama pačiu Scharnhorst'u duoda papildomų įrodymų, kad konvojus buvo ypatingos svarbos, matomai, buvo ypač skubinama ištekliai sustiprinimui rusų jėgų aplink Leningradą.

Scharnhorst'as buvo paskutinis vokiečių laivas, kuris buvo pakankamai greitas ir stiprus grąsinti Murmanską kelią. Dabar šis laivas nuskendo ir per sekančius sunkaus matymo mėnesius, kada trečioji iš vokiečių trijulės jėga — oro laivynas — negalės sėkmingai operuoti tame kelyje, aliantų konvojai galės vykti į Rusiją nesužaloti.

Bet, "nuolat didėjančios naštos" negali būti atlaikomos staiga išreikšiant religingas, krikščioniškas frazes, kur prieš jas anksčiau buvo prieš pastatoma neapykanta, degeneracija ir galybė. Ir naciai tai žino geriau nei bet kas kitas. Nes dabar šitie kriminalistai, kurie bandė prisiravinti visą pasaulį, bando sumažinti materialinių daiktų vertybę. Ir "Fremdenblatt" sako: "Kadangi žmonės daugiausia vertina pasaulines gerybes, jie nesiekia jas sunaikinti. Tačiau, tuo jie verčia savo širdis atsiskauti nuo pasaulinių turty, ir nereikia būti pamokslininku Savonarola, kad atidengti senovės išmintį apie visų materialinių gėrybių menkybę. Religija vėl tapo modernų, ir dėlto iškyla įsitikinimas, kad žmonija negali pasilikti nepaliesita šių pamokų ir kad turėtų daugiau remtis nesugriaujamais daiktais."

"Hamburger Fremdenblatt" žaidimas yra per daug aiškus. Naciai puikiai jaučia greitį, kuriuo aplinkinis jų pasaulis griuva. Jie turi stiprinti savo pasipirtį. Jeigu vokiečių žmonės dabar greitai traukiasi nuo nacių šono, naciai supranta ma eis su tais žmonėmis — ir vėl nacių propagandistai gali meluoti: "Mes visi vienoje pusėje". Taip naciai tesia savo seną propagandos žaidimą vidujiniais ir švenčiausiais jausmais jų vokiečių, kurie nepasidavė nacių ateizmo ir neo-paganizmo dvasiai.

Tačiau šio staiga nacių Dievo atidengimo naudingumo tikrą, svarbią randame Berlyno rusų kalba Alfredo Rosenbergo oficioje "Novoe Slovo".

Gruodžio 25 d. laidoje, laikraštis rašo: "Niekad anksčiau milijonai ir milijonai nesudėdė akis į akį su mirtimi kaip dabar. Kas yra gyvenimas? Ar tai kosminio proceso produktas? Ar tai tikrai mirazas, eglisluojas mūsų mintyse? Ar šitas mechaniškas procesas tėra velnio karuselė kuri sukasi, kol jo mechanizmas išsibaga; ar tai yra teatras, kuriame mes vaidiname kai-

Ekstra

Siuomi prisiminam savo gerbiams skaitytojams, kad Amerikos Lietuvio sieniniai kalendoriai jau atspausdinti ir siuntinėjami, o jeigu nepasiskubinsite pasinaujinti savo prenumeraturos — gali jų pritrukti.

Prašome visų savo skaitytojų, kurių prenumeratos jau pasibaigė, ateiti Amerikos Lietuvio raštinėn ir pasinaujinti. Kiekvienas mūsų skaitytojas pasinaujinęs savo prenumeratą arba ir naujai užsiprenumeravęs laikraštį, gaus kalendorių DOVANAL.

Amerikos Lietuvio prenumeraturos kaina \$2.50 metais, dviem metams — \$4.00. Pasinaujindami savo prenumeratą paremsite savo spaudą ir sykiu gausite gražių dovanų — Sieninį kalendorių su lietuviškais numeriais ir atžymėtomis tautiškomis ir katalikiškomis šventėmis.

Siųsdami pinigų už Amerikos Lietuvio prenumeratą, pridėkite 10 centų ekstra kalendoriaus persiuntimo išloms padengti.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

po marionetės, kartais dramose, kartais komedijose, palinksimti — mes nežinome ką?

"Teškodami viso to pasipriešinišimo suskaldome visą reiklą į molekules, atomus bei elektronus, mes peržengiame ribas fizinio gyvenimo ir įžengiame amžinosios teisybės karalystę. Pranašai ir visų amžių mokytojai įžengė į teisybės kelią. Ar mes turime tą drąsą, akivaizdoje triumfuojančio, besisaipučio, išdidaus materializmo, sekti tomis pėdomis iki mes rasime savo kelią į Jį, kuris davė mums tokį aiškų atsakymą visus mūsų klausimus?"

"Novoe Slovo", to garsaus rėdžių anti-religisto Rosenbergo oficiozos, yra spausdinamas daugiausia propagandos tikslams už Vokietijos ribų.

Visuose trijuose atvejuose — Himmler'io įsakyme, ir tose dviejuose laikraščiu vedamuose, vieno vietiniam vartojimui, kita užsienio — nieko neįtaras galimatyti vilties spinduli, kad naciai supranta raštą ant sienų ir kad jie bando apgailestaudinti nusilekti Amžinybės teismui, vietoje lenktis besikeičiančiai kovos fronto laimei ar jų pačių partijos doktrinoms. Bet tie, kurie pažįsta nacių geriausius, temato kita bandymą apduinti žmonių — Vokietijoje ir už Vokietijos sienų — akis. Yra matoma švelni Goebbelso ranka. Ir šis išvirsinis nacių filosofijos pasiekimas tampa paprasčiausių nacių manevru vėl laimėti, jeigu galima, religinių elementų paramą viduje ir už Vokietijos sienų.

Jūsų Raudonasis Kryžius stovi prie jo. Vyrai ir tėvai, broliai ir sunys ir dukterys tarnyboj, kreipiasi prie Raudonojo Kryžiaus reikalui pakilus. Padėkite užlaikyti Raudonąjį Kryžių remdamas 1944 m. Raudonojo Kryžiaus Karo Fondą.

JAUCIATES BLOGAI!

VISISKAI PALENGVINSITE SAVO SIUO MODERNISKU SVELNIU...
● Kuomet kankinatės vidurių užkandimu — žarnos nevelkios, skausmas, vėg, nėra energijos — palyngavimas šiuo modernisku budu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skausmą palengvina ma guma vidurius išuosaus švelniai tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT ostant gult, savasidaktiškai pagal nurodymus ant pakabokant rytą malonus palengvina pagelbes jums vėl jaustis puikiai.

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate kano skausmus; jei apgarali jaujate; jei uelina skausmai oro permainose, patariam jums bandyt ROSSE Tabs be mokastes ir obli gaudy. Naudojamos tukstanty per virš dydelint metu gavimui greito paluosavimo skausmu. Reumatizmo, Artrikla, ir Neuritla.

DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams

Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tabs, prašom jus BANDYT juos — išbandykit musų kaitu. Pastuime jums pilno dydžio pakelį — suauodokite 30 tabletes DYKAL. Jei neudoes greito paluosavimo nuo skausmo ir jus bus nepatenkinti pasiekimais ir to pakelijo kama kaina, grąsinit neusanuodote dalį, ir jums nieko nekautuos. Neišskait pinigų, tik savo vardą ir adresą!

ROSSE PRODUCTS CO.
DEPT. X - 2
3709 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY
JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

RAZNIS - POLITIKA - SPORTAS

am savo
ytojams,
ivio sie-
jau at-
ėjami, o
site pasi-
meratu-
ukti.
o skaity-
meratos
Ameri-
in ir pa-
nas mu-
inaujinę
arba ir
meravę
ulendorį

o prenu-
\$2.50 me-
a - \$4.00.
o prenu-
vo spau-
e gražią
kalendo-

meriais
ntikomis
ntėmis.
Ameri-
meratą,
stra ka-
imo le-

UVIS
eet
iss.

dramos,
linksmi-
paslapčių
iš reiki-
bei elek-
me rita
engiamė
karalystė
j mokyto-
kelia. Ar
akivaido-
sesišau-
zuo, sekū
s rasime
avė muma
visus mi-

arsaus n-
osenberg
amas da-
tiklams
vejuose -
ir tuose
edamose,
jimi, kiti
arias gal
i, kad ne-
ant sienų
ailestau-
bės teis-
esikeičia-
ei ar jų p-
s. Bet tie
geriau, te-
apdūmū
ir už vo-
Yra ma-
so ranka
filosofija
paprastai
mėti, jeigu
eneu par-
tijos sienų

Kryžius
i ir tėvai
dukterę
prie Ra-
ikalui p-
užlaikyti
remdama
Kryžian-

OGAI
rės sau
LNUW
urij už-
skauda p-
nevisuotai
- krantė
inga kra-
čia švelni-
pakartoję
tai, pasak-
ant patar-
aleng rai-
puti.

UVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGOS

Europos Valstijos, kuriose formoje, kaip ir Amerikos Valstijose, savas išteklius žalingos skirtingos Europos turi vieną bendrą, omenę legislaturą, premjerą vieną vicarą konstituciją — ir amerikiečiai, taip ir laikosi demokratijos, omenės dėsnių - principų, protekcijai ir tvarkos, neiškrypdami iš demokratijos dvasios už-
Tai yra mums pirmutinė karo pamoka — būti visad sargyboje, prieš bi kokią apsi-
kiančią jėgą, grumojančią mūsų pasirinktai demokratinę ir krikščioniškai gyvenimo tvarką.

Perdidelis taikumas, švelnumas yra mūsų nuodėmė, už kurią mes dabar turim sunkiai kęst. Musų ateities kariuomenė laivynas ir oro jėgos visad turi but galingos dėl jų problemų, bet turi but politiniai akylūs, dėl jom grėšiančių pavojų. (Netikėtai laivynas visad norėjo eit ir išluot Japoniją, pirm negu ji iškylo iki dabartinės galybės pietinėje Ramiojo Vandenyno dalyje. Tai būtų buvę visai lengva padaryti keli metai atgal, bet politikierių į tą reikalą kišimose nuo to sulaikė. Čia mes turim tikrąją šio dabartinio karo priežastį, su kuria mums norim, ar nenorim prisieina skaitytis. Dabar, jei mes norim tarptautinės organizacijos, gerai — sto kim į ją. Tačiau nepamirškim kad tokiam dalyke yra ir nemažai pavojaus. Ne tai dėl to, ką tokia organizacija galėtų mums padaryti politiniu, ar militariu žvilgsniu, bet ką ji galėtų mums padaryti psichologi- niu žvilgsniu. Ji gali vėl padaryti mus peršvelniais, perdaug, taikingais. Tame ir gludi svarbiausias pavojus. Todėl mes turim but akylūs ir atsargūs.

Istoje į tokią tarptautinę organizaciją, mes galim pradėti manyti, kad mes jau esam saugūs nuo visokių pavojų, galim pakrikdyti mūsų apsiginklavimą ir tuomi padraštinti ką nors ir vėl pradėti agresiją, per slaptas sutartis, per slaptas apsiginklavimus ir išsauti vėl mus į kovą, išbandymui mūsų viršenybės klausimo šiame pasaulyje. Mes visad turėsim priešų taip ilgai, kaip ilgai mes savo galybę viršim kitus. Musų priešai visad mus bandys pralenkti viršenybėje, ar tai dominavimu pasaulinės valstybės, Tautų Lygos, ar kokios kitos organizacijos.

Tarptautinės organizacijos, sakysime, kad ir tos pačios buvusios Tautų Lygos veikimas pasirodė visai nenuoseklus. Žinoma tokių organizacijų veikimas beabėjonės nebus nuoseklesnis ir ateityje. Mes Amerikos žmo-

vo įgalėjęs vieton, kad jo suraminimui, dar teikti jam kreditus, paskolas ir medžiagos, sudarymui galingos karinės mašinerijos, (kaip kad mes pagelbėjom Japonijai).
Tai yra mums pirmutinė karo pamoka — būti visad sargyboje, prieš bi kokią apsi-
kiančią jėgą, grumojančią mūsų pasirinktai demokratinę ir krikščioniškai gyvenimo tvarką.

Selmė, Tupėk — Iki Neišsisis

nės padarytume didelę klaidą, jei mes po šio karo numestume šalyn ginklus ir tuomi atsižadėtume tos viršenybės, kurią mes šiame pasaulyje kare pasulyje įgyjome. Tad laikykim karą išlaimėtą ir po jo įvyksiančią taiką taip, kaip mes karą ir taiką laimėjome, kolai bent didesnė pasaulio tautų dalis neištykins, kad mūsų bendruomeniška gyvenimo tvarka yra praktiškiausia, palaikymui pasaulyje nuolatini taikos.

Pavyzdin: mes čionai turim 48 valstijas, kiekviena iš jų turi savo atskirą valdžią — ligislaturą, vienok šių valstijų istorijoje dar nebuvo tokio įvykio, kad kurios nors valstijos būtų kariavusios viena prieš kitą dėl

praplėtimo savo rubežų, arba dėl pirklybos rinkų, nors tas valstijas sudaro įvairių tautybių žmonės. Jei kam perankšta gyventi, ar nesiseka biznis vienoje valstijoje, tai gali nuvykti ir apsigyventi kitoje valstijoje. Europa yra nei kiek didesnė už Sąvienytas Amerikos valstijas. Joje daugiausia kyla kivirčių — karų, kas įvelia ir kitas pasaulio dalis — valstybes. Tad mano įsitykinimas yra, kad daug lengviaus būtų palaikyti taiką ir lengviaus gyventi ekonominiu atžvilgiu, jei Europoje, Azijoje, Afrikoje susidarytų Sąvienytas valstijos panašią tvarką, kokia mes turim čionai — šiaurinėje Amerikoje, su viena centraline valdžija, Prezidentu, Kongresu.
S. Bugnaitis

V. M. Klausutis

KUKLI MŪS SPAUDOS TEKNIKA

Mūsų Laikraščių Etika ir Technika Labai Bloga; Kodėl Mūsų Laikraštiniškai Nesistengia Tolibinti Techniką ir Etiką? Ar Laikraštis Turi But Bur-na Pasikolijimui?

Mažai mes turim gerų laikraštinių, kurie savo pašaukimu ir pasirengimu atlieka laikraštinių pareigas ir yra paskmingi laikraštinių pramonė, kurie žino laikraštinių pramonės problemas, žino kaip reikia organizuoti ir plėtoti laikraštį, kelti jo tirazą; dar mažiau turime laikraštinių, kurie nusimano apie laikraštinių techniką ir etiką, išleidžia laikraštį gražiai apdirbtą ir skaitytojui mėgiamą, kuris traukia skaitytojo dėmesį.

Tiesa, mūsų spaudos perspektyvos mažėja, mūsų spauda negali konkuruoti su amerikoniška spauda; lietuviškų laikraščių redaktoriai ir leidėjai susiduria su painiomis laikraščio leidimo problemomis, pavyzdin: su finansų, literatūrinėmis, etiškoms ir techniskoms. Musų laikraščių leidėjai daugumoje organizacijos, redaktoriai ir vedėjai kuklūs žmonės be tinkamo pasirengimo ir prigimties geniališku, mų, jų mokslinė žinyba apie laikraštinių pramonę ir jos problemas apribota — mažai, tatau mūsų laikraštiniškai nepalyginami amerikoniškų laikraščių vedėjams, turintiems specialybę laikraštinių pramonės ir geresnes perspektyvas. Del šitų keletų svarbių priežasčių lietuviški laikraščiai toli atsilikę nuo Amerikos laikraščių laikraštinių technika ir etika, nelošia tokios svarbios rolės žurnalistiški pramonėje kaip amerikoniški laikraščiai, neturi tiek populiarškumo mūsų visuomenėje kaip amerikoniški laikraščiai.

Laikraštinių profesija svarbi, bet labai sunki, kupina keletų problemų. Laikraščio leidėjas ir redaktorius privalo turėti aštrią, labai mikią pluksną ir mikių protą, pakantų būdą ir bešališka nusiteikimą, bet retai kuris žmogus gali turėti tokias budo savybes ir kvalifikacijas; tokių žmonių stinga mūsų laikraščiams, ypač turinčių pasirengimą į laikraštinių pramonę, prigimtą genialškumą — pašaukimą prie laikraštinių darbo.
Mūsų laikraščių leidėjai daug-

moje organizacijų ir parapijų žmonės ir vadai, arba, partinės grupės; šitų spaudos organų redaktoriai partiniai žmonės, vieni idealūs ir sąmoningi, kiti siauros pasaulėžiūros, fanatiški žmonės be reikiamo pasirengimo laikraščio vedimui literatiniu, dvasiniu, etiniu, moralės ir technikos atžvilgiais, tankiai tokių redaktorių laikraštinių produktas blogas, laikraštis nepatenkina skaitytojų pageidavimo. Bet laikraščių redaktoriai nepaiso, nes partijos ir parapijos teikia subsidijas — pniškią paramą laikraščiu pasilaikyti ir redaktoriui pragyvenimą patikrinti. Tokios rusies laikraščiai ir jų redaktoriai nelošia žurnalistiški rolės, neatlieka laikraštinių pareigos.

Mūsų Laikraščių Technika ir Etika

Mažo išsilavinimo ir neturėdami laikraštinių specialybės, prigimto genialškumo, redaktoriai ir vedėjai technikai nesugeba pagaminti laikraštį gražiu produktu, kuris patiktų skaitytojui turiniu, dvasia ir techniškai apdirbimu. Yra daug lietuviškų laikraštinių, kurie del apsilėidimo, kiti del stokos išmintingumo išleidžia laikraštį labai blogai sutvarkytą, techniškai ir etiškai apdirbtą, tankiai su parastomis elementarinėmis spausdinimo klaidomis, pavyzdin: 1). su blogu raštu sudėstymu (sulaužimu), teksto nukėlimu nuo vieno puslapio į kitą be reikalo, arba, tekstą patalpina dalimis tarpe iliustracijų ir skelbimų sudarydami skaitytojui sunkumą laikraščio skaitymui, įješkojimui rašto nukėlimo tarpe skelbimų ir iliustracijų ar tarpe kelėtos puslapių; 2). išleidžia laikraštį su neišskaitytomis rašto korekturomis, su sumaišytomis sakiniais ir sumaišytomis eilutėmis ir be kalbos (sintaksės) pataisymo; 3). su žinių ir straipsnių antgalvių nepritaikintu, neturinčių reikiamos aistros traukiančios skaitytojo akį ir dėmesį, be painavirinio ir dėmesio sudarymo po antgalvių talpinimu juodomis raidėmis ištraukų ir svarbesnių frazių iš straipsnio teksto raginančių skaitytoją skaityti ištaisą straipsnį ar žinią. O

šios trys elementarinės taisyklės technikos laikraščio apdirbimo labai svarbios, bet retai mūsų laikraštiniškai jas žino ir pildo; nenuostabu, kad daugelio spaudos organų stilius labai monotoniškas ir žinių ir straipsnių antgalvių šriftas vienodas. Štai kame giudi bloga laikraštinių technika.

Mūsų laikraščių turinys nevisuomet tobulas, tankiai mūsų partinių laikraščių spaltai kupini partinių vadų ir redaktorių politikierių politiškių polemikų, ginčų, plegmatiškių epitetų ir pasikolijimų; šitie laikraštiniai "perlai" žalingi laikraščiu, eiliniui skaitytojui nesvarbus ir nesuprantami, inteligentui pikrus, nepakenčiami ir puldanti dvasinę ir etinę vertę laikraščio, rodo žemą moralę ir nekulturingumo ir dvasiniu ubagiškumo savybes laikraščio redaktoriaus, vedėjo ir leidėjo. Štai kame mes matome blogą etiką, negarbų laikraščio vedėjams ir redaktoriaus.

O tokių spaudos organų mes turime nemažą skaičių. Pažvelkim į komunistų organus: "Laisvė" ir "Vilni", į socialistų "Naujienas" ir "Keleivį" ir katalikų "Draugą", "Darbininką" ir "Liet. žinias", arba, į tautininkų-liaudininkų "Dirvą" ir kitus, pamatysime kiek juose yra beverčių, nereikalingų ginčų, polemikų, pasikolijimų ir plegmatiškių epitetų, arba, partinės neapykantos "tulžies išlėjimų". Labai daug tokių blogos žurnalistikos "perlų" matome, šie "perlai" pigūs ir žalingi mūsų kukliai spaudai, tankiai demoralizuojanti mūsų visuomenę, tai daviniai ne etiškų ir nepraktiškių laikraštinių pluksnos darbo.

Dorinė ir Laikraštinių Etika

Kiekvienas pluksnos darbininkas — žurnalistas privalo buti dorovingas žmogus ir išlaikyti laikraštinių dorovės etiką. Rašytojas, žurnalistas, laikraštiniškas, tai yra tarsi meno artistas, dvasios vadas ir pedagogas — mokytojas ir patarėjas. Pluksnos darbininkas kurėjas, mokytojas, piešėjas, jis stovi aukščiau už eilinį pilietį. Tatau laikraščio redaktorius negali buti šlyksti partinė politiška BURNAL... Jo pluksna negali buti kadas sužeidimo žmogaus gero vardo ar įžeidimo jo širdies. Bet mes turime tokius redaktorius, tokius spaudos organus, kurie lošia demagogų rolę vieton mokytojų, kurie yra BURNOMIS partinių fanatikų vietoje rimtų žurnalistų.

Iš visų mūsų spaudos organų Amerikoje leidžiamų, tenka pasakyti, kad techniškai geriausia apdirbti šie laikraščiai: "Laisvė", "Naujienos", "Vienybė", "Dirva" ir "Garsas", visi kiti turi labai blogą techniską apdirbimą. Stoka techniskos žinybos, taipgi, reikiamų mašinų ir įrankių didelė, bet yra daug apsilėidimo ir nepaisymo, bet svarbiausi šitų blogų jū priežastis tai stoka mūsų laikraštiniškams

pasirengimo ir genialškumo — pašaukimo prie laikraštinių darbo.

Vienintelis gambiausias mūsų žurnalistas — redaktorius tai gerb. KLEMANSAS JURGE-LIONIS, kuris turi prigimtą genialškumą, reikiama patyrimą ir pakankamai pamokintas, plačiai susipažinęs su pasauline ir lietuviška literatūra; Kl. Jurgelionis lygaus mūsų laikraštinių tarpe nėra ir gal negreitai atsiras. Bet Jurgelionis neilgai buvo "Naujienų" ir "Tėvynės" redaktorium, bet jis paliko abiejų laikraščių skaitytojams neisidildoma įspudį ir atsiminimą pasigerėjimo jo redagavimu SLA organo "Tėvynės" per du metus.

Kl. Jurgelionis neilgai redagavo "Tėvynę", jis buvo pašalintas už atsisakymą pataikauti SLA Pildomai Tarnybai, už nesutikimą buti Pildomos Tarnybos "BURNU", giriančių SLA viršininkus, jųjų blogus vadovybės elgesius ir darbus. Jurgelionis redaguodamas "Tėvynę" atliko redaktoriaus žurnalisto pareigą ir darbu SLA konstitucijoj nustatyta, bet nepataikaudamas viršininkams, todėl nepatiko jiems ir del to buvo pašalintas. Bet tas įvykis rodo štai ką: SLA vadai nepaisydami Seimo nuosprendžio ir narių protestų pašalino genialų MILŽINĄ ir jo vieton pastatė NYKSTUKĄ žurnalistą, redaguoti "Tėvynę". Jurgelionis del duonos riekiės nesutiko pataikauti Bagočiui, Vinikui ir Gu-giui. Štai kame mes matome gynyimą laikraštinių etikos ir moralės.

Panaši padėtis viešpatauja srovinių organų redakcijose. Redaktoriai priversti pataikauti partiniams vadams, arba, tiems, kurie daugiausia subsidijų duoda laikraščio palaikymui. Nenuostabu, kad mūsų partinių spaudos organų laikraštinių ir dorinė etika labai žemo laipsnio, nesuderinama su aukštesnės žurnalistikos etika. Taipgi, nenuostabu, kad laikraščiai partinių grupių lietuvių leidžiami daug brangiau kainuoja negu privatiški žmonių leidžiami ir mažiau naudingi mūsų visuome-nei ir neturi pasisekimo, neauga jųjų tiražas.

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

EKSTRA!

Šiomis dienomis Liudvikas Končius atvežė daug šviežaus medaus iš Kalifornijos pargabento ir paliko Amerikos Lietuvio Krautuvėje del pardavimo.

Taipgi atėjo gražių lietuviškų rekordų — lietuviškų dainų ir šokiams polkų. Keipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Stt. Worcester

PRANEŠAM, KAD VALGIŲ GAMINIMO KNYGA JAU GATAVA

Tai yra naujai pertvarkyta laida su dviem priedais:

Kaip GAMINTI VAISIŲ VYNAS

PATARIMAI IR PAAIŠKINIMAI APIE MAISTĄ IR SVEIKATĄ

Ši knyga susidaro iš 250 puslapių ir yra vienintelė lietuvių kalboje

joje tilpsta virš 400 valgio gaminamų rušių, apie 150 vynu ir likerio gaminimui formulų, 20 formulų del midaus gaminimų, ir 77 priedo posmai apie Maistą ir Sveikatą.

Knyga ir daug kitų naudingų patarimų del namų prižiūrėjimo, stalo prirengimo, ir t.t. ir t.t.

Kiekviena Lietuvė ir Lietuvaitei būtina turėti šitą knygą namų ir naudotis joje tilpstančiais naudingais patarimais. Kukurystės ir vaisvynų gaminimų knyga turi neįkainojamą vertę. Bet ją tamsta gali įsigyti TIKTAI UZ \$1.00

Taipgi, idėk konvertan vieną dolerį ir pasiųsk žemiau adresu, o mes tuojau pasiųsime Tamstai tą taip naudingą jusų šeiminkynul knygą. Knyga įrista į spalvotus storus popierinius viršelius.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET
WORCESTER, MASS.

THIS GRAND MEDICINE made especially to relieve 'PERIODIC' FEMALE PAIN And Its Weak, Cranky, Nervous Feelings— Take heed if you, like so many women and girls on such days suffer from cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress of "irregularities"—due to functional monthly disturbances. Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms because this famous medicine has a soothing effect on ONE OF WOMAN'S MOST IMPORTANT ORGANS. Taken regularly through the month—it helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands of women report benefits!

There are no harmful opiates in Pinkham's Compound—it is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B.). IT HELPS NATURE. Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying!

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

LOST

Lost, a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—5¢

